

[Gregersen.]

langer af denne Mand. Man forlanger for det første, at han skal føre Tilsyn med Højskolen, dernæst, at han skal føre Tilsyn med Efterskolerne, hvor han enten selv eller gennem en Medhjælper er berettiget til at overvære Undervisningen og fordre sig alle Oplysninger vedrørende Skolerne og deres Virksomhed meddelt, og dernæst at han skal føre Tilsyn med Skolen for den uflagerte Ungdom, hvilket efter de Sandsynlighedsberegninger, der er opstillet for os, vil sige 2 000 Hold à 20 Elever, og endelig, at han skal føre Tilsyn med samtlige Aftenskoler med 80 000 Elever, eller efter samme Beregning som lige anvendt 4 000 Hold à 20 Elever. Man maa da rejse enten Spørgsmaalet: er det ikke for meget at forlange af ham, eller Spørgsmaalet: hvor mange Medhjælpere har man tænkt, han skulde have? Endelig kan man spørge — og det er det, jeg lægger mest Vægt paa —: er det overhovedet nødvendigt at ændre ved de gældende Regler paa dette Omraade? Jeg forstaaer meget vel, at Undervisningsministeren ikke har i Sinde ved sin Konsulent at gribe ind i Højskolens frie Skolearbejde, men Udnævnelsen af en ministeriel Embedsmand, en Statskonsulent, er trods alt Symbolet paa en Retning, som jeg ikke ønsker fulgt; jeg tror ogsaa efter de Udtalelser, der er fremsat her i Dag, at der maatte kunne opnaas Enighed angaaende dette Spørgsmaal. Jeg synes, at vi skulde være fri baade for ham og for det saakaldte Højskoleraad.

Med disse Bemærkninger vil jeg gerne udtale, at vi fra vor Side meget gerne ser et Lovforslag af denne Karakter, naturligvis med de smaa Ændringer, jeg her har omtalt, vedtaget her i Tinget, og jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til velvillig Behandling.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker for den enstemmige Tilslutning, der er givet til det foreliggende Forslags Hovedsynspunkter. En saa fuldtoneende Enighed, jeg kunde næsten sige Bekendelse til den danske Folkehøjskole er der aldrig før givet i den danske Rigsdag. Fra alle Partier, ogsaa fra Partier, som maaske tidligere har set anderledes paa Højskolens Stilling i vort Folk, er der i Dag givet den mest uforbeholdne Anerkendelse af og Tilslutning til Folkehøjskolens Idé. At det skal være en fri Skole, ikke en neutral Skole, men en Skole, der bygger paa et Livssyn, en almen Skole, er fastslaaet og har faaet

Tilslutning fra alle Sider og er blevet fremsat med megen Styrke af alle Partiers Ordførere i Dag, og det glæder jeg mig meget over.

Der blev før sagt, at Spørgsmaalet, om Folkehøjskolen skulde samle større Tilslutning i Fremtiden, ikke var afhængigt af de økonomiske Forhold, disse Skoler havde. Det er det vel heller ikke helt. Det er vel ikke det væsentlige, men alligevel tror jeg, det maa erkendes, at det er en Nødvendighed for enhver Skole, ogsaa for Folkehøjskolen, hvis den skal arbejde tilfredsstillende, at de Kvinder og Mænd, der skal bruge deres Kræfter i denne Skoles Tjeneste, har saadanne økonomiske Vilkaar og kan faa saadanne Rammer for Arbejdet, at de har Mulighed for at arbejde under saa betryggende Vilkaar, at ikke økonomiske Sorger og Vanskeligheder skal ødelægge det, de ellers kunde udrette. Jeg vil nu ogsaa tro, at den Tilslutning til Folkehøjskolens Idé, som er kommet saa stærkt frem her i Dag, er Udtryk for en Bevægelse i det danske Folk netop nu, som ogsaa siger noget om, at man derude over det danske Land, i By og paa Land, i højere Grad vel end nogen Sinde før, forstaaer, hvad Højskolen kan give det danske Folk, og derfor er det min Tro, at naar vi kunde skaffe bedre økonomiske Rammer for Højskolens Virksomhed, da vilde der ogsaa i Folket være Baggrund for en større Tilslutning til disse Skoler, ogsaa fra nye Folkelag, nye Kredse, som ikke tidligere har søgt Højskolen. Jeg vil anse det for at være noget meget vigtigt, om vi var i Stand til nu at vinde ogsaa disse store Kredse for Højskolens Arbejde, og jeg vil haabe, at man blandt Højskolens Folk vil være saa rummelige og forstaaende, at man ikke vil se skævt til, om der nu er Mennesker, der, maaske paa et andet Grundlag end det hidtil anerkendte og almindelige, søger at rejse en Skole, som kan være i Stand til at vinde de unge, som Højskolen hidtil ikke har kunnet vinde. Jeg tror, som sagt, ikke, at dette med det økonomiske og de ydre Rammer er det afgørende for Højskolen, men jeg tror alligevel, at der er Brug for at faa disse ydre Rammer bedre, end de har været før, og at der netop nu er en Trang i Befolkningen for Højskolen, som kan komme til Udtryk og faa Udløsning, hvis vi giver Højskolen bedre Arbejdsvilkaar, end den har haft før.

Jeg skal ellers ikke gaa i Enkeltheder med Hensyn til det, der har været sagt her i Dag. Alle de Spørgsmaal, der har været fremme, kan vi drøfte nærmere i Udvalget,